

Langs de jordanse 'King's Highway' naar Petra

Zomer 1997 fietsten Omer Pittomvils en Ivonne Michiels, twee krasse vijftigers, van België naar Egypte. De 6.800 km lange route liep via Centraal Europa door Turkije, Syrië, Jordanië en de Sinai woestijn. In 4 maanden fietsten ze door 10 landen, waarvan Roemenië en Turkije hen bijzonder bekoorden. We volgen hen langs de historische 'King's Highway', die de Jordaanse hoofdstad Amman verbindt met de oude stad Petra.

Amman, één van de oudste steden ter wereld, is zowat de meest heterogene stad van de Arabische wereld. We genoten van de oude gezellige steegjes en de architectuur van het oude oostelijke stadsdeel. Amman uitrijden gaat, ondanks de drukte, erg vlot.

Na zo'n 20 km fietsen we van de drukke vierbaansweg 'Desert Highway' naar de zgn. 'King's Highway'. Deze eeuwenoude Koningsweg verbindt Amman over Al Kerak met Petra. De eerste stad op deze route is Madaba. In de 6de eeuw was het toonaangevend voor de byzantijnse mozaïekkunst. In de Grieks-orthodoxe kerk geeft de mozaïekkaart uit de 7de eeuw de oudtestamentische plaatsen exact weer. We ontdekken toch hotelaccommodatie in Madaba, en dus overnachten we hier. Het is nog een christelijk getinte stad, met meer kerken dan moskeeën. Na de roep van honderden muezzins in Amman, horen we voor het eerst in maanden nog eens klokkengelui. Een kerk en een pope met volle baard, het zijn geen vertrouwde beelden in Jordanië. In de stad ontmoeten we nogal wat onbedekte vrouwen die onbevangen om zich heen durven kijken, en ook vrouwen die een winkel runnen.

Wadi Al Mujib

Vroeg in de morgen verlaten we Madaba. We fietsen over een zacht glooiend plateau, en het gaat goed vooruit. Enkele heuvels zijn welgekomen opwarmers voor één van de zwaarste opdrachten van onze reis: fietsen door de diepe canyon 'Wadi Al Mujib'. Om halfelf staan we aan de rand van de kloof. De nu kurkdroge rivier heeft hier een 1000 meter diepe en moeilijk toegankelijke vallei uitgeschuurd. Zoals bij een echte canyon zijn de rotswanden grillig en woest. De weg slingert zich met veel kronkels naar beneden, en hijst zich in haarspeldbochten tegen de andere hellingwand weer naar boven. Het afdalen op het nieuwe wegdek is prettig. Voorbij het bruggetje over de droge bedding zijn wegenwerken aan de gang, want de klimroute is in slechte staat. We wurmen ons geduldig over het hobbelige asfalt naar boven. We willen 6 km per uur aanhouden en moeten permanent 28 x 28 fietsen. Toeristen in de bus - een enkele keer ook Belgen - staren ons ongelovig aan. Ze zwaaien aanmoedigend van achter busraampjes. Arbeiders die het ravijn herbebossen schenken thee in. Het wordt een prettig onderonsje, hoewel hun Engels even pover is als het Arabisch van Ivonne. Het einde van de klim is minder steil en na 8 km fietsen ligt de wadi achter ons. Tot Kerak wordt het fietsen op de King's Highway een wat eentonige bedoening.

Al Kerak

Omstreeks 16.30 uur bereiken we Kerak. Na een extra klimmetje staan we boven op de heuvelrug naast de bekende kruisvaardersburcht. Met velen kwamen onze kruisvaarders hier vechten en veelal ook sterven voor hun geloof. Maar hier krijgt alleen Sultan Saladin lof toegezwaaid. Na drie belegeringen kreeg hij omstreeks 1170 de uitgehongerde christenhonden op de knieën. In het hotel naast de burcht maken we kennis met een Duits echtpaar. Zij doorkruisen Jordanië op de fiets. Meestal kamperen ze. “Kamperen in Jordanië, nog nooit van gehoord!” Maar echte campings heeft dat koppel niet nodig! Tegen donker, wanneer pottenkijkers thuis zijn, zetten ze hun tent op langs de kant van de weg. Kook- en keukengerief hebben ze ook bij. 's Morgens tegen zonsopgang zitten ze weer op de fiets. Zo'n avontuurlijke en ascetische formule ligt ons minder, wij zoeken het contact met de stad en met de mensen. Na het avondmaal wandelen we langs sjofele huizen en door redelijk smerige straten van de nu verlaten hotelbuurt. Het vermoeden dat het zuidelijke deel van Jordanië minder welvarend is dan het noorden, zal de volgende dagen bevestiging krijgen.

Nog een kloof

De volgende dag bereiken we na 20 km de 'Wadi al Hasa'. Na de afdaling gaat de weg in de brede vallei nog een tijdje op en neer. Daarna begint de klimt tegen de andere rotswand. In reisgidsen wordt deze minder spectaculaire canyon nauwelijks vermeld. Maar als fietser die de grillige rotswand bijna lijfelijk aftast, vind ik de kleurenpracht van deze 'wadi' haast nog indrukwekkender. De zachte rugwind vergemakkelijkt nu het fietsen, en alleen bandengeruis en kettinggeluiden verstoren de stilte.

Ad Tafila

Het stadje Ad Tafila ziet er vuil en ongezellig uit, en ook de restaurants zijn weinig uitnodigend. Bij wijze van proef bestellen we een thee in een restaurant van het betere soort. De vriendelijke baas komt er bij zitten, en de kale muren met de kitscherige schilderijen worden meteen een stuk levendiger. Met 10 woorden Engels en wat Arabisch komt een conversatie op gang rond de klassieke thema's: reisverloop, beroep en kinderen. Ook de twee werknemers uit Caïro en een stijgend aantal nieuwsgierige mannen laten van zich horen. We bestellen tegen 19 uur dan toch maar het avondmaal. Het wordt weer die eeuwige kip, maar de 'mezzeh' als voorgerecht is heel lekker.

Na Tafila krijgen we de volgende dag de ene helling na de andere. Het fietst moeizaam, en hoe hard we ons ook inspannen, onze kilometertellers lijken geblokkeerd op 12 km per uur. Na 25 km ontdekken we op een telecommunicatiemast waarom het zo moeizaam ging: we klommen naar een hoogte van 1680 m! De korte afdaling leidt naar een plateau met woestijnallures. Een zachte rugwind vergemakkelijkt een goed tempo. Tot Shobaq fietsen we in een open landschap met weinig bebouwing. Dit is hier uitzonderlijk, want Jordanië is samen met Syrië de kampioen van de lukraak neergepote woningen. Langs de weg, in het veld, op een heuvel, in een kloof, overal duiken bouwsels op. Langs de Koningsweg volgen de dorpen elkaar snel op.

Vervelende jochies

Vanaf de grens zagen we nog geen enkele Jordaniër op de fiets. Vaak leent het terrein zich daarvoor niet, maar ook op vlakke wegen wordt niet gefietst. Een fietser heeft hier een lage status. De spottende gebaren naar onze fietsen gaan vaak gepaard met openlijk gelach, ze wijzen op Jordaanse fietsaversie. Die mentaliteit verklaart wellicht het pestgedrag van kinderen en tieners. Na schooltijd vinden groepjes kinderen het amusant om ons een beetje te pesten. Het resulteert in onhebbelijk gedrag, zoals het versperren van de weg, dreigen met een stok, meelopen en het stuur vastpakken, aan de rem trekken, tegen de bagage trappen, steentjes gooien, ons uitlachen. Één keer wilde zo'n rotjoch Ivonne uit evenwicht brengen. Soms voelden we ons als de vroegere circusartiesten, die door joelende dorpskinderen werden onthaald. Hun uitzinnig gedaas is een uiting van verbaasde nieuwsgierigheid, maar ook van spot en minachting. Het leidt naar durfachtig gedoe, dat haast botst met de vormelijke beleefdheid en de vriendelijke aard van de meeste Jordaniërs.

Uiteindelijk bereiken we Wadi Musa (Dal van Mozes). Enkele decennia terug was het nog een onooglijk dorpje, nu barst het uit zijn voegen en prijzige hotels verdringen zich. De nabijheid van de site van de oeroude stad Petra, nu de topper van het Jordaanse (massa)toerisme, verklaart deze bouwwoede. Dit immense openluchtmuseum, met tempels en uit de rotsen gehouwen kolossale graftombes, trekt dagelijks duizenden bezoekers. Je bereikt de site langs een pad door een 1,2 km lange kloof tussen 200 m hoge rotswanden. Petra verloor haar glorie toen in de Romeinse periode de handelskaravaan niet meer langskwam. Een aardbeving en overstromingen hielden dit architecturaal pareltje eeuwenlang voor westerlingen en plundersaars verborgen. Het harmonieuze van de tempelstructuren en de kleurenrijkdom van het geërodeerde gesteente zijn nauwelijks te beschrijven.

Knack van 15-5-1996 rapporteert:

"Twee dagen is een minimum om het belangrijkste te zien in deze 100 km² grote site. Petra was het belangrijkste centrum van de cultuur van de Nabateërs vanaf de 4de eeuw voor Christus; in de 4de eeuw na Christus begon het verval. Pas 600 jaar na de kruisvaarders zag de eerste westerling dit door wind en zandstormen verweerde wereldwonder. Zelfs nu, met de voorkennis van reisgidsen en fotoboeken word ik overweldigd door de stad die uit de rotsen gegroeid lijkt. Overweldigd door de grootsheid van de panorama's vanop de bergtoppen, door het ongekende kleurenpallet dat achter elke hoek, in iedere grot uitgesmeerd lijkt met reusachtige kwasten. Overweldigd ook door de grillige organische vormen van het gesteente, dat even mooi is als de bouwwerken van de Nabateërs. Ik vraag me af of Gaudi hier zijn inspiratie haalde."

Jordanië praktisch

Land en volk. Opp.: 97.740 km² - 4.500.000 inwoners. Godsdienst: Soennitische Islam. De hoofdstad Amman telt 1,2 miljoen inwoners.

Munt: de Jordaanse Dinar (JD) is ongeveer 65 fr. of 3,55 gld. waard.

Klimaat. De zomermaanden (mei t/m september) zijn heet; in juli en augustus stijgt de temperatuur tot 40° C. Tussen november en april maken gemiddelde temperaturen van 20°

C, Jordanië tot een goed overwinteringsland. Petra wordt het drukst bezocht in maart, april en mei. Het woestijnklimaat zorgt 's nachts voor een koele bries.

Tijdens de ramadan draait alles op halve kracht, en tijdens de Hady trekken pelgrims massaal naar Mekka; op de autoweg tussen Amman en Akaba is het dan heel druk. 's Vrijdags zijn banken en overheidsinstellingen gesloten.

Kaart: "Jordanië" van Freytag & Berndt, 1:800.000

Reisgids: veel praktische informatie in "Jordanië-Syrië" van Trotter.

Wegen: goed. Lichtlopende asfalt.

Documenten: een internationaal paspoort dat nog 6 maanden geldig is. Het visum is verkrijgbaar op Jordaanse ambassades (Franklin Rooseveltlaan 104, 1050 Brussel, tel: 02-640.77.55), aan de grenzen met Syrië en Israël, en op de luchthaven van Amman. Het visum kost 1050 fr. of 57,5 gld.

Van 5 t/m 8 oktober 1997 fietsen we de 278 km van Amman naar Wadi Musa.

Dagtrajecten: Amman-Madaba 37 km; -Al Kerak 92 km; -Ad Tafila 67 km; -Wadi Musa 82 km.

Hotels. Amman: Cameo Hotel 20 JD. Madaba: Hotel Madaba 15 JD. Kerak: El Ram 10 JD. Ad Tafila: Aziz Rahman 8 JD. Wadi Musa: El Anbat 15 JD, voor een tweepersoonskamer met douche. De hotels in Amman en Wadi Musa zijn comfortabel, de anderen eenvoudig.

Keuken. De Jordaanse keuken is verzorgd, maar wat eentonig. Voor 5 JD bekom je al een behoorlijke maaltijd. De traditionele Jordaanse schotel, 'Mansaf', bestaat uit lam, rijst met nootjes en een yoghurtsausje.

De gemiddelde kostprijs voor 2 personen per dag bedroeg ongeveer 40 JD. De in- en uitreisvergunningen (na elke grensovergang een nieuw visum), de hoge toegangstickets voor historische sites en de dure betere hotels, maken Jordanië tot een duur land.

Voor meer info: Pittomvils-Michiels, Hezestraat 41, B-3290 Diest - Tel: 013-31.26.94